

LIFE18 NAT/CZ/000832

Stav květen 2021

A. Přípravné aktivity

A.1: Odborná studie pro obnovující management

Studie pro EVL Děvín a Stránskou skálu jsou hotovy v draftu, pro EVL Žehuňsko je studie zpracována částečně – část Kněžíčky je hotová, pro část Báň čekáme na vykvetení hvozdíku pyšného (*Dianthus superbis subsp. Sylvestris*) a zvonovce liliolistého (*Adenophora liliifolia*) – zřejmě v 6/21.

Všechny studie budou hotovy do konce října 2021.

C. Konkrétní ochranné aktivity

EVL	aktivita	ošetřená plocha (ha)	
		2020	2021
Děvín	vytrhávání <i>Isatis tinctoria</i>	23	23
	likvidace <i>Ailanthus altissima</i>	4	-
Miroslavské kopce	výřezy keřů	-	1
	pastva	-	2
Pouzďranská step	likvidace <i>Glycyrrhiza glabra</i>	10	-
	pastva	-	2
Stránská skála	výřezy keřů	-	0,5
	pastva	-	2
Žehuňsko	výřezy keřů	-	3,5
	oplocenky	-	900 m

Ke všem lokalitám jsou aktualizované fotogalerie zde:

<https://www.zonerama.com/LIFESouthMoravia/863735>

C.1: Obnovující management travních porostů

Děvín:

4/20 - původní představa byla likvidace borytu barvířského pomocí dobrovolníků (školy, firmy, veřejnost – byly již domluvené termíny s jednotlivými subjekty a zajištění akce – doprava, ochranné pomůcky) a skautů, celkem cca 250 osob. Vzhledem k situaci s COVID 19 byla tato možnost pasé (zavřené školy, pozastavena činnost skautů, zákaz shromažďování). Akce tak byla realizována za pomoci dobrovolníků spolupříjemce Kaprálovův Mlýn po dohodě se Správou CHKO Pálava.

<https://www.csoponyx.cz/novinka/82/vytrhavani-borytu-je-pro-letosni-rok-hotovo/>

9/20 - pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*) byl ošetřen postřikem herbicidu na list

<https://www.csoponyx.cz/novinka/102/likvidace-pajasanu-na-devine/>

11/20 - pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*) vyřezáván a kmínky potírány herbicidem na řezu.

2/21 - setkání se zástupci Lesů ČR – významným vlastníkem pozemků (40 ha), společně vytýčení ploch pro zásahy v terénu.

5/21 - zahájena likvidace borytu barvířského (*Isatis tinctoria*), jeden den jsme měli firemní dobrovolníky, podařilo se nám práce slušně medializovat – Česká televize, Denik.cz, Televize Seznam aj.

<https://www.csoponyx.cz/novinka/140/letosni-34-borytobrani-34-na-palave-bylo-zahajeno/>

Miroslavské kopce:

1-3/21 - výřezy křovin pro postupné uvolnění prostoru a přípravu na podzimní likvidaci trnovníku akátu (*Robinia pseudoacacia*).

<https://www.csoponyx.cz/novinka/149/odstraneni-krovin-na-miroslavskych-kopcich/>

Moravský kras-Floriánek

Stále trvá příprava dohod s vlastníky, obcházíme jednotlivě osobně, pozemky od obce Jedovnice již máme potvrzeny. Bude nutné geodetické zaměření kvůli vytýčení pastevních bloků. Uvažujeme o entomologickém průzkumu lokality.

Pouzdřanská step

9-10/20 - lékořice lysá (*Glycyrrhiza glabra*) byla knotovými aplikátory potírána herbicidem na list.

<https://www.csoponyx.cz/novinka/100/potirani-lekorice-na-pouzdranech/>

Stolová hora

Tady jsou výřezy plánovány až na podzim 2021.

Stránská skála:

10/20 - jednání na místě s AOPK k vymezení zásahů a začala příprava na výřez náletů – značení ploch, ohnišť, postupy management.

1-2/21 - výřezy křovin na Stránské skále pro podporu stepních trávníků, a především vstavače vojenského (*Orchis militaris*) a koniklece velkokvětého (*Pulsatilla grandis*), celkem 0,5 ha, včetně zatírání řezů herbicidem.

<https://www.csoponyx.cz/novinka/122/vyrezy-na-stranske-skale-pokracuji-i-v-mrazech/>

C.2: Obnova travních porostů znovuzavedením pastvy

Od 4/21 se pase v EVL **Miroslavské kopce** (dvě stáda – kozy a ovce), od 5/21 v EVL **Stránská skála** (ovce).

Pastva bude zahájena na EVL **Pouzdřanská step-Kolby** do konce 5/21, v EVL **Děvín** (problém s vodou pro ovce – nelze ji nahoru na kopec dovézt, musí se zvířata shánět dolů) předpokládáme zahájení v 8/21, na **Floriánku** (ovce) v 8-9/21.

Na Stolové hoře a Žehuňsku se v letošním roce pást nebude.

C.3 Obnovující management lesních stanovišť

Žehuňsko

10/20 - proběhla jednání na místě s AOPK k vymezení zásahů a začala příprava na výřez náletů – značení ploch, ohnišť, postupy management.

12/20 – zahájení výřezů v EVL Žehuňsko, sběr žaludů dubu šípáku (*Quercus pubescens*) k vyklíčení a následnému vysazení (cca za 2 roky).

<https://www.csoponyx.cz/novinka/115/sber-sipakovych-zaludu/>

1-3/21 - Mozaikový výřez a likvidace náletů.

<https://www.csoponyx.cz/novinka/128/procistení-uzemi-v-evl-zehunsko/>

4/21 – vytyčování míst pro oplocenky v rámci přirozené obnovy a jejich uvolňování od náletů.

<https://www.csoponyx.cz/novinka/130/hlavacky-jarni-se-probouzeji/>

4/21 - vyznačování míst pro budoucí ohniště v rámci výřezu náletů

<https://www.csoponyx.cz/novinka/134/jarni-prace-na-bani-a-knezickach/>

D. Monitoring dopadu projektových aktivit

Monitorování dopadu projektových činností na stanoviště, ekosystémové služby nebo hodnocení socioekonomických dopadů je nezbytnou součástí projektů.

D.1: Monitoring vlivů projektových opatření na cílové druhy a stanoviště

Vytyčení trvalých ploch proběhlo již na všech lokalitách, v koordinaci se správcí pozemků, v dubnu se budou instalovat další klece pro ochranu bezzásahových ploch.

Na Stránské skále a Děvíně jsou již instalovány monitorovací klece (na každé lokalitě 5 ks) na trvalých bezzásahových plochách, na dalších lokalitách se budou instalovat v 6-7/21.

<https://www.csoponyx.cz/novinka/98/monitorovaci-klece-na-stranske-skale/>

<https://www.csoponyx.cz/novinka/131/aprilovy-snih-na-palave-a-instalace-kleci/>

4-5/21 - monitoring orchidejí probíhá na Žehuňsku. Na IBOT přijede izraelský postdoktorand se specializací na orchideje, který se bude věnovat se srovnání výskytu opylovačů orchidejí na různých stanovištích – primárně na Žehuňsku. V rámci projektu

<https://www.otevrenaveda.cz/cs/index.html> Akademie věd máme od 1/21 v projektu zapojeny středoškolské studenty – účastní se prací v terénu na Žehuňsku, případně i na Moravě.

<https://www.csoponyx.cz/novinka/143/monitoring-orchideji-na-bani/>

D.2: Monitoring indikátorů přínosu projektu LIFE

Databáze LPI byla založena a data jsou průběžně shromažďována.

D.3: Posouzení dopadu projektu na ekosystémové služby

Probíhá mapování a hodnocení současného stavu ekosystémů (tj. před realizací C aktivit). Jsou stanovovány klíčové ukazatele a základní linie pro pozdější sledování a hodnocení dopadu projektu.

D.4: Posouzení socioekonomických dopadů projektu

Databáze SEI byla založena a data jsou průběžně shromažďována. Probíhá mapování a hodnocení současné socioekonomické situace v dotčených regionech.

E. Aktivity na zvyšování povědomí a šíření výsledků projektu

E.1: Zvyšování povědomí veřejnosti

Na webové stránce projektu na adrese <https://www.csoponyx.cz/projekt/48/life-southmoravia/> a na facebooku ZO ČSOP Onyx <https://www.facebook.com/ZO-ČSOP-ONYX-111354410250758/> přibýly další aktuality s hashtagem #LIFE_SouthMoravia. Postupně představujeme jednotlivé lokality a informujeme o tom, co se děje a chystá.

Facebook má nyní 624 sledovatelů, jiné sociální sítě nevyužíváme. Na podstránce <https://www.csoponyx.cz/projekt/48/life-southmoravia/> je dle Google Analytics nyní 296 unikátních zobrazení.

Tištěné materiály a propagační předměty byly vyrobeny v 6/20, práce se zdržely kvůli pozastavení činnosti (covid) na jaře 2020.

Čokolády – vytištěny obaly ve finálním počtu 1.000 ks, čokolád vyrobeno v roce 2020 200 ks (kvůli expiraci), plánujeme v každém roce 2021-2024 vyrobit vždy dalších 200 ks.

Pera – vyrobeny ve finálním počtu 5.000 ks.

Letáky o projektu – vyrobeny v počtu 5.000 ks v české verzi, anglickou verzi zvažujeme (mezinárodní networking zatím kvůli Covidu neprobíhá).

Textilní tašky s motivem projektu – vyrobeny v počtu 500 ks v české verzi, anglickou verzi zvažujeme (mezinárodní networking zatím kvůli Covidu neprobíhá).

Trička s motivem projektu – vyrobeny ve finálním počtu 300 ks v české verzi, anglickou verzi zvažujeme (mezinárodní networking zatím kvůli Covidu neprobíhá).

Pexesa jsme se zatím rozhodli nevyrábět, zvažujeme magnetky s ilustracemi, které byly využity pro e-publikace.

<https://www.csoponyx.cz/novinka/118/publicita-a-propagace-projektu/>

E-publikace – již finalizujeme moravské lokality a čekáme na fotografie ze Žehuňska (čekáme jsme na kvetení vstavačů a počasí), ještě se bude dofocovat Moravský kras a Miroslavské kopce.

Meetingy ani exkurze nemohly proběhnout dle harmonogramu kvůli záznamu akcí (covid), pokud bude umožněno, uskuteční se v druhé polovině r.2021, příp. zvážíme online podobu.

Instalace **Informačních panelů** – panely jsou vyrobeny a již instalovány na všech lokalitách. Se správci lokalit jsme se dohodli na jejich připevnění na stávající hranečníky s informacemi k lokalitě, ať zbytečně nevytváříme další konstrukce.

<https://www.csoponyx.cz/novinka/148/instalace-panelu/>

Projekt propagujeme **formou článků**, např. v novém čísle časopisu Veronica:

<https://www.csoponyx.cz/novinka/147/problematika-invaznich-rostlin/>

i na **konferencích**, které ovšem v posledním roce probíhají online formou:

6. konference Naše příroda – Louky, pastviny, trávníky, vzhledem k nouzovému stavu probíhala formou živého streamu ze studia v Olomouci. Náš příspěvek se týkal všech tří právě běžících projektů LIFE.

<https://www.csoponyx.cz/novinka/113/zivy-stream-konference-nase-priroda/>

prezentace ke všem našim projektům LIFE:

<https://www.csoponyx.cz/upload/1621179727.6467.pdf>

Setkání stakeholderů Karpatské úmluvy vzhledem k nouzovému stavu proběhlo online formou. Všechny 3 projekty, hrazené z programu LIFE, které naše organizace realizuje jako hlavní příjemce nebo partner. Na odkaze

<https://www.youtube.com/watch?v=PtXpHQdWpYQ&fbclid=IwAR2GpcQRr4aIFYmTF2V8rzE65Xqh76-mBkKSkhfDZmidZv8LjouoD5YcrL4> je možné shlédnout všechny prezentace.

<https://www.csoponyx.cz/novinka/107/setkani-stakeholderu-ke-karpatske-umluve-probehlo-online/>

E.2: Zvyšování povědomí klíčových zúčastněných stran

Meeting a exkurze se stakeholdery nemohly proběhnout dle harmonogramu kvůli záznamu akcí (covid), pokud bude umožněno, uskuteční se v druhé polovině r.2021, příp. zvážíme

online podobu.

E.3: Replikační nástroje

Byla vytvořena **2 informační místa** – Jižní Morava (kancelář ZO ČSOP Onyx, Panská 363/9, Brno) a Střední Čechy (kancelář ZO ČSOP Vlašim, Pláteníkova 264, Vlašim).

<https://www.csoponyx.cz/novinka/135/zrizeni-kontaktnich-informacnich-mist/>

Neformální pracovní skupina byla založena, účastníci jsou informováni o postupu projektu.

Meeting se stakeholdery nemohl proběhnout dle harmonogramu kvůli zákazu akcí (covid), pokud bude umožněno, uskuteční se v druhé polovině r.2021, příp. zvážíme online podobu.

E.4: Zvyšování socioekonomických benefitů

Meeting s farmáři nemohl proběhnout dle harmonogramu kvůli zákazu akcí (covid), pokud bude umožněno, uskuteční se v druhé polovině r.2021, příp. zvážíme online podobu.

Kontaktní místa pro návštěvníky lokalit budou zřízena až v souvislosti s proškolením místních průvodců, v roce 2023.

E.5: Síťování

O všech networkingových aktivitách byly na webových stránkách projektu zaznamenány krátké zprávy, doplněné fotografiemi.

<https://www.csoponyx.cz/novinka/136/networking-navsteva-ve-slovenskem-krase/>

<https://www.csoponyx.cz/novinka/137/setkani-s-kolegy-z-krnap/>

Poté bohužel nastala „doba covidová“, setkávání s kolegy z jiných organizací bylo omezeno až znemožněno kvůli přísným interním předpisům. Zkušenosti jsme si vyměňovali tedy alespoň s kolegy, kteří jsou spolupříjemci v našem projektu LIFE_SouthMoravia a zároveň řeší jiné projekty v rámci programu LIFE.

<https://www.csoponyx.cz/novinka/97/networkingove-setkani-v-borovsku/>

<https://www.csoponyx.cz/novinka/138/networking-na-jizni-morave/>

Věříme, že rok 2021 bude již příznivější pro setkávání i s kolegy z jiných zemí.

F. Řízení projektu

F.1 Řízení projektu a reporting

1x týdně se konají schůzky s manažerkou projektu, PR manažerem a manažerem lokalit, který je zodpovědný za práce v terénu a jejich koordinaci. Cca 1x měsíčně se koná informační projektové setkání s účetní projektu a vedením organizace.

Setkání všech spolupříjemců projektu probíhá zhruba čtvrtletně, naposled v 1/21 částečně prezenčně, částečně online formou. Další je plánováno na 6/21.

Řídící komise byla ustavena, první jednání proběhlo v 9/20, částečně prezenčně, částečně online.

<https://www.csoponyx.cz/novinka/105/setkani-ridici-komise-v-kapralove-mlyne/>

Prezentace výsledků 1. roku projektu a výhled na další pro komisi je zde:

<https://www.csoponyx.cz/upload/1611162895.4962.pdf>

F.2 Účetnictví projektů, finanční řízení

Po celou dobu trvání projektu je zaměstnán finanční manažer se zkušenostmi v oblasti účetnictví a účetních postupů na úrovni členských států a EU.

Dále pracuje administrativní asistent, zodpovědný za pravidelné a včasné poskytování finanční dokumentace finančnímu manažerovi a všech požadovaných dokumentů pro finanční zprávy projektu.

Co se týče problematiky výběrových řízení, uplatňujeme pravidla zeleného zadávání veřejných zakázek, která jsou již součástí národní legislativy v České republice. Preferujeme dodavatele šetrné k životnímu prostředí, při pořizování strojů a vozidel zohledňujeme emisní limity, zohledňujeme regionální výrobky/dodavatele, vybíráme propagační předměty z recyklovaných nebo recyklovatelných materiálů (např. kartonové propisky).

F.3 After-LIFE plán

Samostatnou kapitolou závěrečné zprávy bude tzv. After-LIFE plán. V něm bude uvedeno, jak se plánuje pokračování a rozvoj ochrany přírody, jak budou dále fungovat opatření zavedená během projektu a jak bude probíhat dlouhodobý management projektových lokalit.